

आरुरोह रथं शैरेः सत्यभामाऽथ भाविनी । स्मयित्वा तु यदुश्रेष्ठा द्रौपदीं परिसान्त्वय च ।

उपावर्त्य ततः शीघ्रैर्हथैः प्रायात् पुरं स्वकं ।

इति श्रीमहाभारते आरण्यपर्वणि द्रौपदीसत्यभामासंवादपर्वणि सत्यभामाकृष्णगमने चतुस्त्रिंशदधिकद्विंशतोऽध्यायः

॥ २३४ ॥ समाप्तश्च द्रौपदीसत्यभामासंवादपर्वः ॥

अथ घोषयात्रापर्वः ॥ १० ॥

॥ जनमेजय उवाच ॥ एवं वने वर्त्तमाना नराध्याः श्रोतोष्णवातातपकर्षिताङ्गाः । सरस्तदासाद्य वनञ्च पुण्यं ततः परं किमकुर्वन्त पार्थाः ।

॥ वैशम्पायन उवाच ॥ सरस्तदासाद्य तु पाण्डुपुत्रा जनं समुत्सृज्य विधाय वेशं । वनानि रम्याण्यथ पर्वतांश्च नदीप्रदेशांश्च तदा विचेहः ।

तथा वने तान् वसतः प्रवीरान् स्वाध्यायवन्तश्च तपोधनाश्च । अभ्याययुर्वेदविदः पुराणास्तान् पूजयामासुरथो नराध्याः ।

ततः कदाचित् कुशलः कथासु विप्रोऽभ्यगच्छद्भुवि कौरवेयान् । स तैः समेत्याथ यदृच्छेयैव वैचित्रवीर्यं नृपमभ्यगच्छत् ।

अथोपविष्टः प्रतिसत्कृतश्च वृद्धेन राज्ञा कुरुसत्तमेन । प्रचोदितः संकथायाम्बभूव धर्मानिलेन्द्रप्रभवान् यमौ च ।

कृशांश्च वातातपकर्षिताङ्गान् दुःखस्य चोग्रस्य मुखे प्रपन्नान् । ताञ्चाप्यनाथामिव वीरनाथां कृष्णां परिक्लेशगुणेन युक्तां ।

ततः कथास्तस्य निशम्य राजा वैचित्रवीर्यः कृपयाऽभितप्तः । वने तथा पार्थिवपुत्रपौत्रान् श्रुत्वा तथा दुःखनदीं प्रपन्नान् ।

प्रोवाच दैन्याभिहतान्तरात्मा निःश्वासवातोपहतस्तदानीं । वाचङ्कथञ्चित् स्थिरतामुपेत्य तत्सर्वमात्मप्रभवं विचिन्त्य ।

कथन्नु सत्यः शुचिरार्यवृत्तो ज्येष्ठः सुतानां सम धर्मराजः । अजातशत्रुः पृथिवीतले स्म श्रेते पुरा राङ्गवकूटशायी ।

प्रबोध्यते मागधसूतपूगैर्नित्यं सुवद्भिः स्वयमिन्द्रकल्पः । पतत्रिसंघैः स जघन्यरात्रे प्रबोध्यते नूनमिडातलस्यः ।

कथन्नु वातातपकर्षिताङ्गे वृकोदरः कोपपरिश्रुताङ्गः । श्रेते वृथिव्यामतथोचिताङ्गः कृष्णासमर्चं वसुधातलस्यः ।

तथाऽर्जुनः सुकुमारो मनस्वी वशे स्थितो धर्मसुतस्य राज्ञः । विदूयमानैरिव सर्वगात्रैर्भुवं न श्रेते वसतीरमर्षात् ।

यमौ च कृष्णाश्च युधिष्ठिरश्च भीमश्च दृष्ट्वा सुखविप्रयुक्तं । विनिश्चसन् सर्पं द्रवोयतेजा भुवं न श्रेते वसतीरमर्षात् ।

तथा यमौ चाप्यसुखौ सुखार्हौ समृद्धरूपावमरौ दिवौव । प्रजागरस्तौ ध्रुवमप्रशान्तौ धर्मेण सत्येन च वार्यमाणौ ।

समीरणेनाथ समो बलेन समीरणस्यैव सुतो बलीयान् । स धर्मपाशेन सितोऽयजेन भुवं विनिश्चस्य सहत्यमर्षं ।

स चापि भूमौ परिवर्त्तमानो बध्मं सुतानां सम काङ्क्षमाणः । सत्येन धर्मेण च वार्यमाणः कालं प्रतीक्षत्यधिको रणेऽन्यैः ।

अजातशत्रौ तु जिते निहत्या दुःशासनो यत्पक्ष्पाण्यवोचत् । तानि प्रविष्टानि वृकोदराङ्गं दहन्ति कक्षाग्निरिवेन्धनानि ।

न पापकन्ध्यास्यति धर्मपुत्रो धनञ्जयस्याप्यनुवर्त्यते तं । अरण्यवासेन विवर्द्धते तु भीमस्य कोपाग्निरिवानिलेन ।

स तेन कोपेन विदह्यमानः करं करेणाभिनिपीड्य वीरः । विनिश्चसत्युष्णमतीव घोरं दहन्निवेमान्मम पुत्रपौत्रान् ।

गाण्डीवधन्वा च वृकोदरश्च संरम्भिणावन्तककालकल्पौ । न शेषयेतां युधि शत्रुसेनां शरान् किरन्तावशनिप्रकाशान् ।

दुर्योधनः शकुनिः सूतपुत्रो दुःशासनश्चापि सुमन्दचेताः । मधु प्रपश्यन्ति नतु प्रपातं यद्भूतमालम्ब्य हरन्ति राज्यं ।

शुभाशुभं कर्म नरो हि कृत्वा प्रतीक्षते तस्य फलं स कर्त्ता । स तेन मुह्यत्यवशः फलेन मोक्षः कथं स्यात्पुरुषस्य तस्मात् ।